നാരദപുരാണമ്- പൂർവാർധഃ/അധ്യായഃ 62

സൂത ഉവാച ..
ഏതച്ഛ്രുത്വാ തു വചനം നാരദോ ഭഗവാനൃഷിഃ ..
പുനഃ പപ്രച്ഛ തം വിപ്ര ശുകാഭിപതനം മുനിമ് .. 62-1 ..

നാരദ ഉവാച ..
ഭഗവൻസർവമാഖ്യാതം ത്വയാ്തികരുണാത്മനാ ..
യച്ഛ്രുത്വാ മാനസം മേ്ദ്യ ശാംതിമഗ്ര്യാമുപാഗതമ് .. 62-2 ..

പുനശ്ച മോക്ഷശാസ്ത്രം മേ ത്വമാദിശ മഹാമുനേ ..
നഹി സമ്പൂർണതാമേതി തൃഷ്ണാ കൃഷ്ണഗുണാർണവേ .. 62-3 ..

യേ തു സംസാരനിർമുക്താ മോക്ഷ ശാസ്ത്രപരായണാഃ ..
കുത്ര തേ നിവസംതീഹ സംശയോ മേ മഹാനയമ് .. 62-4 ..

തം ഷിന്ധി സുമഹാഭാഗത്വത്തോ നാന്യോ വിദാംവരഃ ..
സനം.ഉ...
ധാരയാമാസ ചാത്മാനം യഥാശാസ്ത്രം മഹാമുനിഃ .. 62-5 ..

പാദാത്പ്രഭൃതി ഗാത്രേഷു ക്രമേണ ക്രമയോഗവിത് ..
തതഃ സ പ്രാങ്മുഖോ വിദ്വാനാദിത്യേന വിരോചിതേ .. 62-6 ..

പാണിപാദം സമാധായ വിനീതവദുപാവിശത് ..
ന തത്ര പക്ഷിസംഘാതോ ന ശബ്ദോ ന ച ദർശനമ് .. 62-7 ..

യത്ര വൈയാസകിർദ്ധാമ്നി യോക്തും സമുപചക്രമേ ..
സ ദദർശ തദാത്മാനം സർവസംഗവിനിഃസൃതഃ .. 62-8 ..

പ്രജഹാസ തതോ ഹാസം ശുകഃ സമ്പ്രേക്ഷ്യ ഭാസ്കരമ് ..
സ പുനര്യോഗമാസ്ഥായ മോക്ഷമാർഗോപലബ്ധയേ .. 62-9 ..

മഹായോഗീശ്വരോ ഭൂത്വാ സോ്ത്യക്രാമദ്വിഹായസമ് ..
അംതരീക്ഷചരഃ ശ്രീമാന്വ്യാസപുത്രഃ സുനിശ്ചിതഃ .. 62-10 ..

തമുംദ്യംതം ദ്വിജശ്രേഷ്ടം വൈനതേയസമദ്യുതിമ് ..
ദദൃശുഃ സർവഭൂതാനി മനോമാരുതരംഹസമ് .. 62-11 ..

യഥാശക്തി യഥാന്യായം പൂജയാംചക്രിരേ തഥാ ..
പുഷ്പ വർഷൈശ്ച ദിവ്യൈസ്തമവചക്രുർദിവൗകസഃ .. 62-12 ..

തം ദൃഷ്ട്വാ വിസ്മിതാഃ സർവേ ഗംധർവാപ്സരസാം ഗണാഃ ..
ഋഷയശ്ചൈവ സംസിദ്ധാഃ കോഽയം സിദ്ധിമുപാഗതഃ .. 62-13 ..

തതോഽസൗ സ്വാഹ്രയം തേഭ്യഃ കഥയാമാസ നാരദ ..
ഉവാച ച മഹാതേജാസ്താനൃഷീൻസംപ്രഹർഷിതഃ .. 62-14 ..

പിതാ യദ്യനുഗച്ഛേന്മാം ക്രോശമാനഃ ശുകേതി വൈ ..
തസ്മൈ പ്രതിവചോദേയം ഭവദ്ഭിസ്തു സമാഹിതൈഃ .. 62-15 ..

ബാഢമുക്തസ്തതസ്തൈസ്തു ലോകാൻഹിത്വാ ചതുർവിധാൻ ..
തമോ ഹ്യഷ്ടവിധം ത്യക്ത്വാ ജഹൗ പഞ്ചവിധം രജഃ .. 62-16 ..

തതഃ സത്വം ജഹൗ ധീമാംസ്തദദ്ഭുതമിവാഭവത് ..
തതസ്തസ്മിൻപദേ നിത്യേ നിർഗുണേ ലിംഗപൂജിതേ .. 62-17 ..

തതഃ സ ശ്രൃങ്ഗേഽപ്രതിമേ ഹിമവന്മേരുസന്നിഭേ ..
സംശ്ലിഷ്ടേ ശ്വേതപീതേ ച രുക്മരൂപ്യമയേ ശുഭേ .. 62-18 ..

ശതയോജനവിസ്താരേ തിര്യാഗൂർദ്ധ്വ നാരദ ..
സോഽവിശംകേന മനസാ തയൈവാഭ്യപതച്ഛുകഃ .. 62-19 ..

തേ ശ്രൃങ്ഗേഽത്യംതസംശ്ലിഷ്ടേ സഹസൈവ ദ്വിധാകൃതേ ..
അദൃശ്യേതാം ദ്വിജശ്രേഷ്ട തദദ്ഭുതമിവാഭവത് .. 62-20 ..

തതഃ പർവതശൃംഗാഭ്യാം സഹസൈവ വിനിഃസൃതഃ ..
ന ച പ്രതിജഘ്നാനാസ്യ സ ഗതിം പർവതോത്തമഃ .. 62-21 ..

തതോ മംദാകിനീം ദിവ്യാ മുപരിഷ്ടാദഭിവ്രജൻ ..
ശുകോ ദദർശ ധർമാത്മാ പുഷ്പിതദ്രുമകാനനമ് .. 62-22..

തസ്യാം ക്രീഡാസു നിരതാഃ സ്നാംതി ചൈവാപ്സരോഗണാഃ ..
നിരാകാരം തു സാകാരാദദൃശുസ്തം വിവാസസഃ .. 62-23 ..

തം പ്രക്രമംതമാജ്ഞായ പിതാ സ്നേഹസമന്വിതഃ ..
ഉത്തമാം ഗതിമാസ്ഥായ പൃഷ്ടതോഽനുസസാര ഹ .. 62-24 ..

ശുകസ്തു മാരുതാദൂർദ്ധ്വം ഗതിം കൃത്വാം തരിക്ഷഗാമ് ..
ദർശയിത്വാ പ്രഭാവം സ്വം സർവഭൂതോഽഭവത്തദാ .. 62-25 ..

അഥ യോഗഗതിം വ്യാസഃ സമാസ്ഥായ മഹാതപാഃ ..
നിമേഷാംതരമാത്രേണ ശുകാഭിപതനം യയൗ .. 62-26 ..

സ ദദർശ ദ്വിധാ കൃത്വാ പർവതാഗ്രം ഗതം ശുകമ് ..
ശശംസുർമുനയഃ സിദ്ധാ ഗതിം തസ്മൈ സുതസ്യ താമ് .. 62-27 ..

തതഃ ശുകേതിശബ്ദേന ദീർഘേണ ക്രംദിതം തദാഃ ..
സ്വയം പിത്രാ സ്വരേണോച്ചൈസ്ത്രീംല്ലോകാനനുനാദ്യ വൈ .. 62-28 ..

ശുകഃ സർവഗതിർഭൂത്വാ സർവാത്മാ സർവതോമുഖഃ ..
പ്രത്യഭാഷത ധർമാത്മാ ഭോഃ ശബ്ദേനാനുനാദയൻ .. 62-29 ..

തത ഏകാക്ഷരം നാദം ഭോരിത്യേവമുദീരയൻ ..
പ്രത്യാഹരജ്ജഗത്സർവമുച്ചൈഃ സ്ഥാവരജംഗമമ് .. 62-30 ..

തതഃ പ്രഭൃതി വാഽദ്യാപി ശബ്ദാനുച്ചാരിതാൻപൃഥക് ..
ഗിരിഗഹ്വരപൃഷ്ടേഷു വ്യാജഹാര ശുകം പ്രതി .. 62-31 ..

അംതർഹിതപ്രഭാവം തം ദർശയിത്വാ ശുകസ്തദാ ..
ഗുണാൻസംത്യജ്യ സത്ത്വാദീൻപദമധ്യഗമത്പരമ് .. 62-32 ..

മഹിമാനം തു തം ദൃഷ്ട്വാ പുത്രസ്യാമിതതേജസഃ ..
സോഽനുനീതോ ഭഗവതാ വ്യാസോ രുദ്രേണ നാരദ .. 62-33 ..

കിമു ത്വം താമ്യസി മുനേ പുത്രം പ്രതി സമാകുലഃ ..
പശ്യസി വിപ്ര നായാംതം ബ്രഹ്യഭൂതം നിജാംതിരേ .. 62-34 ..

ഇത്യേവമനുനീതോഽസൗ വ്യാസഃ പുനരുപ്രാവ്രജത് ..
ശ്വാശ്രമം സ ശുകോ ബ്രഹ്മഭൂതോ ലോകാംശ്ചചാര ഹ .. 62-35 ..

തത കാലാംതരേ ബ്രഹ്മന്വ്യാസഃ സത്യവതീസുതഃ ..
നരനാരായണൗ ദ്രഷ്ടും യയൗ ബദരികാശ്രമമ് .. 62-36 ..

തത്ര ദൃഷ്ട്വാ തു തൗ ദേവൗ തപ്യമാനോ മഹത്തപഃ ..
സ്വയം ച തത്ര തപസി സ്ഥിതഃ ശുകമനുസ്മരൻ .. 62-37 ..

യാവത്തത്ര സ്ഥിതോ വ്യാസഃ ശുകഃ പരമയോഗവിത് ..
ശ്വേതദ്വീപം ഗതസ്താത യത്ര ത്വമഗമഃ പുരാ .. 62-38 ..

തത്ര ദൃഷ്ടപ്രഭാവസ്തു ശ്രീമാന്നാരായണഃ പ്രഭുഃ ..
ദൃഷ്ടഃ ശ്രുതിവിമൃഗ്യോ ഹി ദേവദേവോ ജനാർദനഃ .. 62-39 ..

സ്തുതശ്ച ശുകദേവേന പ്രസന്നഃ പ്രാഹ നാരദ ..
ശ്രീഭഗവാനുവാച ..
ത്വയാ ദൃഷ്ടോഽസ്മി യോഗീന്ദ്ര സർവദേവരഹഃസ്ഥിതഃ .. 62-40 ..

സനത്കുമാരാദിഷ്ടേന സിദ്ധോ യോഗേന വാഡവ ..
ത്വം സദാഗതിമാർഗസ്ഥോ ലോകാൻപശ്യ യഥേച്ഛയാ .. 62-41 ..

ഇത്യുക്തോ വാസുദേവേന തം നത്വാരണിസംഭവഃ ..
വൈകുംഠം പ്രയയൗ വിപ്ര സർവലോകനമസ്കൃതമ് .. 62-42 ..

വൈമാനികൈഃ സുരൈർജുഷ്ടം വിരജാപരിചേഷ്ടിതമ് ..
യം ഭാംതമനുഭാംത്യേതേ ലോകാഃ സർവേഽപി നാരദ .. 62-43 ..

യത്ര വിദ്രുമസോപാനാഃ സ്വർണരത്നവിചിത്രിതാഃ ..
വാപ്യ ഉത്പലംസംഛന്നാഃ സുരസ്ത്രീക്രീഡനാകുലാഃ .. 62-44 ..

ദിവ്യൈർഹംസകുലൈർഘുഷ്ടാഃ സ്വച്ഛാംബുനിഭൃതാഃ സദാ ..
തത്ര ദ്വാഃസ്ഥൈശ്ചതുർഹസ്തേനാർനാഭരണഭൂഷിതൈഃ .. 62-45 ..

വിഷ്വക്സേനാനുഗൈഃ സിദ്ധൈഃ കുമുദാദ്യൈരവാ രിതഃ ..
പ്രവിശ്യാഭ്യാംതരം തത്ര ദേവദേവം ചതുർഭുജമ് .. 62-46 ..

ശാംതം പ്രസന്നവദനം പീതകൗശേയവാസസമ് ..
ശംഖചക്രഗദാപദ്മൈർമൂർതിമദ്ഭിരുപാസിതമ് .. 62-47 ..

വക്ഷസ്ഥലസ്ഥയാ ലക്ഷ്മ്യാ കൗസ്തുഭേന വിരാജിതമ് ..
കടീസൂത്രബ്രഹ്മസൂത്രകടകാംഗദഭൂഷിതമ് .. 62-48 ..

ഭ്രാജത്കിരീടവലയം മണിനൂപുരശോഭിതമ് ..
ദദർശ സിദ്ധനി കരൈഃ സേവ്യമാനമഹർനിശമ് .. 62-49 ..

തം ദൃഷ്ട്വാ ഭക്തിഭാവേന തുഷ്ടാവ മധുസൂദനമ് ..
ശുക ഉവാച ..
നമസ്തേ വാസുദേവായ സർവലോകൈകസാക്ഷിണേ .. 62-50 ..

ജഗദ്ബീജസ്വരൂപായ പൂർണായ നിഭൃതാത്മനേ ..
ഹരയേ വാസുകിസ്ഥായ ശ്വേതദ്വീപനിവാസിനേ .. 62-51 ..

ഹംസായ മത്സ്യരൂപായ വാരാഹതനുധാരിണേ ..
നൃസിംഹായ ധ്രുവേജ്യായ സാംഖ്യയോഗേശ്വരായ ച .. 62-52 ..

ചതുഃസനായ കൂർമായ പൃഥവേ സ്വസുരവാത്മനേ ..
നാഭേയായ ജഗദ്ധാത്രേ വിധാത്രേംഽതകാരയ ച .. 62-53 ..

ഭാർഗവേംദ്രായ രാമായ രാഘവായ പരായ ച ..
കൃഷ്ണായ വേദകർത്രേ ച ബുദ്ധകൽകിസ്വരൂപിണേ .. 62-54 ..

ചതുർവ്യുഹായ വേദ്യായ ധ്യേയായ പരമാത്മനേ ..
നരനാരായണാഖ്യായ ശിഷിവിഷ്ടായ വിഷ്ണവേ .. 62-55 ..

ഋതധാമ്നേ വിധാമ്നേ ച സുപർണായ സ്വരോചിഷേ ..

ഋഭവേ സുവ്രതാഖ്യായ സുധാമ്നേ ചാജിതായ ച .. 62-56 ..

വിശ്വരൂപായ വിശ്വായ സൃഷ്ടിസ്ഥിത്യംതകാരിണേ ..
യജ്ഞായ യജ്ഞഭോക്ത്രേ ച സ്ഥവിഷ്ഠായാണവേഽർഥിനേ .. 62-57 ..

ആദിത്യസോമനേത്രായ സഹഓജോബലായ ച ..
ഈജ്യായ സാക്ഷിണേഽജായബഹുശീർഷാംഘ്രിബാഹവേ .. 62-58 ..

ശ്രീശായ ശ്രീനിവാസായ ഭക്തവശ്യായ ശാർങ്ഗിണേ ..
അഷ്ടപ്രകൃത്യധീശായ ബ്രഹ്മണേഽനംതസക്തയേ .. 62-59 ..

ബൃഹദാരണ്യവേദ്യായ ഹൃഷീകേശായ വേധസേ ..
പുംഡരീകനിഭാക്ഷായ ക്ഷേത്രജ്ഞായ വിഭാസിനേ .. 62-60 ..

ഗോവിംദായ ജഗത്കർത്രേ ജഗന്നാഥായ യോഗിനേ ..
സത്യായ സത്യസംധായ വൈകുംഠായാച്യുതായ ച .. 62-61 ..

അധോക്ഷജായ ധർമായ വാമനായ ത്രിധാതവേ ..
ഘൃതാർചിഷേ വിഷ്ണവേ തേഽനംതായ കപിലായയ ച .. 62-62 ..

വിരിംചയേ ത്രികകുദേ ഋഗ്യജുഃസാമരൂപിണേ ..
ഏകശൃംഗായ ച ശുചിശ്രവസേ ശാസ്ത്രയോനയേ .. 62-63 ..

വൃഷാകപയ ഋദ്ധായ പ്രഭവേ വിശ്വകർമണേ ..
ഭൂർഭുവുഃസ്വഃസ്വരൂപായ ദൈത്യഘ്നേ നിർഗുണായ ച .. 62-64 ..

നിരംജനായ നിത്യായ ഹ്യവ്യയായാക്ഷരായ ച ..
നമസ്തേ പാഹി മാമീശ ശരണാഗതവത്സല .. 62-65 ..

ഇതി സ്തുതഃ സ ഭഗവാഞ്ച്ഛംഖചക്രഗദാധരഃ ..
ആരണേയമുവാചേദം ഭൃശം പ്രണതവത്സലഃ .. 62-66 ..

ശ്രീഭഗവാനുവാച ..
വ്യാസപുത്ര മഹാഭാഗ പ്രീതോഽസ്മി തവ സുവ്രത ..
വിദ്യാമാപ്നുഹി ഭക്തിം ച ജ്ഞാനീ ത്വം മമ രൂപധൃക് .. 62-67 ..

യദ്രൂപം മമ ദൃഷ്ടം പ്രാക് ശ്വേതദ്വീപേ ത്വയാ ദ്വിജ ..
സോഽഹമേവാവതാരാർഥം സ്ഥിതോ വിശ്വംഭരാത്മകഃ .. 62-68 ..

സിദ്ധോഽസി ത്വം മഹാഭാഗ മോക്ഷധർമാനുനുചിംതയാ ..
വരലോകാന്യഥാ വായുര്യഥാ രവം സവിതാ തഥാ .. 62-69 ..

നിത്യമുക്തസ്വരൂപസ്ത്വം പൂജ്യമാനഃ സുരൈർനരൈഃ ..
ഭക്തിർഹി ദുർലഭാ ലോകേ മയി സർവപരായണേ .. 62-70 ..

താം ലബ്ധ്വാ നാപരം കിംചില്ലബ്ധവ്യമവശിഷ്യതേ ..
ആകല്പാംതഃ തപഃ സംസ്ഥൗ നരനാരായണാവൃഷീ .. 62-71 ..

തയോർനിദേശതോ വ്യാസോ ജനക സ്തവ സുവ്രതഃ ..
കർതാ ഭാഗവതം ശാസ്ത്രം തദധീഷ്വ ഭുവം വ്രജ .. 62-72 ..

സ തപ്യതി തപസ്ത്വദ്യ പർവതേ ഗംധമാദനേ ..
ത്വദ്വിയോഗേന ഖിന്നാത്മാ തം പ്രസാദയ മത്പ്രിയമ് .. 62-73 ..

ഏവമുക്തഃ ശുകോ വിപ്ര നമസ്കൃത്യ ചതുർഭുജമ് ..
യഥാഗതം നിവൃത്തോഽസൗ പിതുരംതികമാഗമത് .. 62-74 ..

അഥ തം സ്വംതികേ ദൃഷ്ട്വാ പാരാശർയ്യഃ പ്രതാപവാൻ ..
പുത്രം പ്രാപ്യ പ്രഹൃഷ്ടാത്മാ തപസോ നിവവർത ഹ .. 62-75 ..

നാരായണം നമസ്കൃത്യ നരം ചൈവ നരോത്തമമ് ..
ആരണേയസമായുക്തഃ സ്വാശ്രമം സമുപാഗമത് .. 62-76 ..

നാരായണനിയോഗാത്തു ത്വന്മുഖേന മുനീശ്വര ..
ചകാര സംഹിതാം ദിവ്യാം നാനാഖ്യാനസമന്വിതാമ് .. 62-77 ..

വേദതുല്യാം ഭാഗവതീം ഹരിഭക്തിവിവർദ്ധിനീമ് ..
നിവൃത്തിനിരതം പുത്രം ശുകമധ്യാപയഞ്ച താമ് .. 62-78 ..

ആത്മാരാമോഽപി ഭഗവാൻപാരാശര്യാത്മജഃ ശുകഃ ..
അധീതവാൻസംഹിതാം വൈ നിത്യം വിഷ്ണുജനപ്രിയാമ് .. 62-79 ..

ഏവമേതേ സമാഖ്യാതാ മോക്ഷധർമാസ്തവാനഘ ..
പഠതാം ശൃണ്വതാം ചാപി ഹരിഭക്തിവിവർദ്ധനാഃ .. 62-80 ..

ഇതി ശ്രീബൃഹന്നാരദീയപുരാണേ പൂർവഭാഗേ ദ്വിതീയപാദേ ബൃഹദുപാഖ്യാനേ മോക്ഷധർമ്മനിരൂപണം നാമ ദ്വിഷഷ്ടിതമോഽധ്യായഃ ..

സമാപ്തശ്ചായം ദ്വിതീയഃ പാദഃ ..
